

ВПЛИВ ЕКОЛОГІЧНО ОРІЄНТОВАНИХ ІНВЕСТИЦІЙ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

О. І. Вишницька, асистент

Н. І. Барикіна, студентка

І. С. Корж, студентка

Сумський державний університет

У статті визначається важлива роль екологічно орієнтованих інвестицій у забезпеченні сталого розвитку регіону, що зумовлено необхідністю заощадливого використання природних ресурсів, запобіганням забрудненню довкілля, забезпеченням необхідного рівня життя суспільства, більшою ефективністю превентивних заходів порівняно з ліквідацією негативних наслідків. Підкреслюється економічна ефективність екологічно орієнтованих інвестицій.

Сьогодні у всьому світі стало актуальним питання забезпечення сталого розвитку регіонів. В першу чергу він спрямований на виконання всіх потреб людства сьогодні та на збереження довкілля, підтримання необхідного рівня економіки та соціального становища для майбутніх поколінь.

Важливим є те, що сталий розвиток забезпечується лише при збалансованому поєднанні трьох його складових: екологічної, економічної, і соціальної. І незабезпечення прийняттого рівня хоча б однієї з них унеможлиблює сталий розвиток. Тому кожна з складових відіграє рівну роль, і не можливо виділити одну, більш важливу. Проте, ми б хотіли приділити особливу увагу саме екологічній, яка на сьогодні потребує чи не найбільшої підтримки.

Розвиток регіону потребує якісних природних ресурсів, чистого повітря, води та земельних ресурсів, а також здорової робочої сили. Невідновні природні ресурси поступово закінчуються, відновні природні ресурси деградують в результаті їх надмірного використання, навколишнє середовище забруднене, підвищується захворюваність населення, що пов'язано з поганою екологічною ситуацією. Забруднення довкілля відбувається швидко і «недорого», тоді як процес його відновлення повільний, складний и дорогий. Деградація природного середовища зашкоджує соціально-економічному розвитку та інвестиційній привабливості території.

Інвестиційна діяльність як визначальний чинник економічного росту, формування напрямків і контурів майбутнього розвитку суспільства, забезпечення ресурсно-екологічної

безпеки вимагає своєчасної трансформації на основу екологічно зваженого і науково обґрунтованого її розроблення і реалізації. [3, с. 398]

У сучасному підприємницькому середовищі досить широко поширена думка, що прибутковість є поняттям майже не сумісним з екологічною орієнтацією. До сьогоднішнього основним критерієм для інвесторів виступала фінансова ефективність, і вони не прагнули вкладати свій капітал в екологію [2].

Людство настільки захопилося прискореним розвитком економіки, що деякий час, навіть, і не замислювалося, що більшість природних ресурсів є обмеженими. І лише як родовища почали вичерпуватися, один за одним, постала гостра проблема в альтернативних джерелах, в зменшеному використанні ресурсів. Тому сьогодні є важливим створення таких інвестицій в основні фонди, які будуть забезпечувати зменшене їх використання, і зможуть запобігти, хоча б на деякий час, абсолютному знищенню деяких ресурсів. Такі інвестиції можна віднести до реальних екологічних інвестицій регіону.

Ще одним видом реальних екологічних інвестицій регіону може бути вкладення коштів в основні фонди, які зменшують або ліквідують негативний вплив на навколишнє середовище. Ці інвестиції допомагають у вирішенні ще однієї екологічної проблеми, яка полягає уже не в вичерпанні ресурсів, а в забрудненні атмосферного повітря, води тощо. Ця проблема має безпосередній вплив на людину. Наприклад, забруднення атмосферного повітря призводить до виникнення гострих захворювань дихальних шляхів, а забруднення питної води може призводити до масових отруєнь [4, с. 46-49].

Тому вкладання інвестицій в екологічну сферу взаємопов'язано як з розвитком економічної сфери, так і з забезпеченням необхідного рівня життя суспільства, а рівень екологічного розвитку впливає на інвестиційну привабливість регіону взагалі.

Важливо також ураховувати, що для забезпечення сталого розвитку необхідною умовою є підтримка довкілля для майбутніх поколінь. Тому потрібно враховувати майбутні наслідки, і розуміти, що, якщо ми плануємо зберегти природу, то їй необхідна підтримка. Отже, нам потрібно намагатися уникати негативного впливу і зменшити наслідки того, що вже було здійснено.

Екологічно орієнтовані інвестиції можуть стати не лише чинником економічного зростання регіону, а й сприяти його сталому розвитку.

Як зазначає Білоус О.Г. Розвиток інвестицій має орієнтуватися саме на потреби сталого розвитку, який вимагає багатосторонності. Йдеться про встановлення правильного балансу між економічними, соціальними і екологічними цілями.[1, с. 59-62]

З погляду інвестування: кошти, які будуть інвестовані раніше зможуть принести і віддачу раніше. При екологічних інвестиціях ефектом від їх впровадження буде не прибуток,

а саме зменшення екологічно-негативних наслідків. Тому необхідно розуміти, що краще здійснити вкладення грошей сьогодні ніж завтра.

Що стосується інвестицій в ті галузі, які спричиняють викиди в атмосферу, або в результаті діяльності яких отримується велика кількість відходів, то тут доцільнішими будуть інвестиції, які будуть включати до основних засобів, наприклад, додаткове очисне обладнання. Адже витрати на ліквідацію впливу, спричиненого використанням неекологічного обладнання, будуть в 30-35 раз більшими [4, с.45]. А особливо, якщо враховувати той факт, що мінімум 1 раз в 5 років граничний рівень екологічних нормативів стає більш жорсткішим.

Необхідно зазначити, що досить інвестиційно привабливою може стати ідея впровадження технології замкнутого циклу, за якої буде відбуватись економія енергії, сировини, з одночасним зменшенням екологічного впливу на оточуюче середовище.

Отже, на сьогоднішньому етапі розвитку людства не можливо і не варто відокремлювати фінансовий, економічний ріст та екологічну діяльність. Необхідно встановити певний баланс між задоволенням сучасних потреб людства, комерційними цілями підприємств і захистом інтересів майбутніх поколінь, включаючи їхню потребу в безпечному, здоровому довкіллі. А також, варто зазначити, що для забезпечення збільшення екологічно орієнтованих інвестицій дуже важливим є підтримка держави, створення певних програм, законів, тощо.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Білоус О.Г. Глобальна перспектива і сталий розвиток: Монографія / О.Г. Білоус, Ю.М.Мацейко – К.: МАУП, 2005. – 492 с.
2. Любова Т. Г. Экологически ориентированный венчурный капитал / Любова Т. Г. // Вестник Челябинского университета, Экономика. Социология. Социальная работа. – 2004. – № 1. – С. 127-136.
3. Рассадникова С.І. Стратегія і тактика екологізації інвестиційної діяльності / С.І. Рассадникова // Науковий вісник Національного лісотехнічного університету України .- 2005. Вип. 15.6. – С. 396-402.
4. Стратегічне управління екологічними інвестиціями: регіональний аспект / Орловська Ю.В., Квактун О.О. – Дніпропетровськ: 2011. – 280 с.

Матеріали надійшли 28 лютого 2013 р.